

Οι Χριστιανοί Αντβεντιστές της Εβδόμης Ημέρας Πιστεύουν . . .

Η Αγία Γραφή - Παλαιά και Καινή Διαθήκη - είναι ο γραπτός Λόγος του Θεού, δοσμένος με θεία έμπνευση διαμέσου αγίων ανθρώπων του Θεού, οι οποίοι μίλησαν και έγραψαν όπως το Άγιο Πνεύμα τους κατεύθυνε. Στο Λόγο αυτό Ο Θεός παρέδωσε στον άνθρωπο τη γνώση, την αναγκαία για τη σωτηρία. Η Αγία Γραφή είναι η αλάνθαστη αποκάλυψη του θελήματός Του. Είναι το πρότυπο του χαρακτήρα, η δοκιμή της πείρας, ο έγκυρος αποκαλυπτής των διδασκαλιών και η αξιόπιστη καταγραφή των πράξεων του Θεού στην ιστορία. -

Βασικές Διδαχές, 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Κανένα βιβλίο δεν αγαπήθηκε, δε μισήθηκε, δεν τιμήθηκε, δεν καταδικάσθηκε τόσο πολύ, όσο η Βίβλος. Άνθρωποι πέθαναν για τη Βίβλο. Άλλοι φονεύθηκαν στο όνομά της. Αυτή ενέπνευσε τις μεγαλύτερες, τις ευγενέστερες πράξεις του ανθρώπου, αλλά και κατηγορήθηκε ως καταδικαστέα και εκφυλισμένη. Πόλεμοι εγέρθηκαν με λύσσα κατά της Βίβλου, επαναστάσεις καλλιεργήθηκαν στις σελίδες της και βασιλείες συντρίφθηκαν σύμφωνα με την πρόγνωσή της.

Άνθρωποι όλων των απόψεων - από τους απελευθερωμένους θεολόγους μέχρι τους κεφαλαιοκράτες, από τους φασίστες μέχρι τους μαρξιστές, από τους δικτάτορες μέχρι τους απελευθερωτές, από τους ειρηνοποιούς μέχρι τους στρατοκράτες - αναζητούν στις σελίδες της λέξεις που να δικαιώνουν τις πράξεις τους.

Η μοναδικότητα της Βίβλου δεν προέρχεται από απαρämλλη πολιτική, πολιτιστική και κοινωνική επιρροή, αλλά από την πηγή της και το περιεχόμενό της. Είναι η θεία αποκάλυψη του μοναδικού Θεανθρώπου: ο Υιός του Θεού, ο Ιησούς Χριστός - ο Σωτήρας του κόσμου.

Θεία Αποκάλυψη

Ενώ μέσα από την ιστορία μερικοί αμφέβαλαν για την ύπαρξη του Θεού, πολλοί με εμπιστοσύνη βεβαιώνουν ότι Αυτός υπάρχει και ότι έχει αποκαλύψει τον εαυτό Του. Με

1. Ο Λόγος του Θεού

ποιον τρόπο ο Θεός αποκάλυψε τον εαυτό Του και πώς η Γραφή λειτουργεί στην αποκάλυψή Του;

Γενική Αποκάλυψη. Η αντίληψη για το χαρακτήρα του Θεού που η ιστορία, η ανθρώπινη συμπεριφορά, η συνείδηση και η φύση γνωστοποιούν, συχνά ονομάζεται «γενική αποκάλυψη» επειδή είναι προσιτή σε όλους και απευθύνεται στη λογική.

Για εκατομμύρια ανθρώπους, «οι ουρανοί διηγούνται την δόξαν του Θεού και το στερέωμα αναγγέλλει το έργον των χειρών αυτού» (Ψαλμ. ιθ´1). Το ηλιοβασίλεμα, η βροχή, οι λόφοι και τα ρυάκια, όλα μαρτυρούν για ένα στοργικό Δημιουργό. «Επειδή τα αόρατα αυτού βλέπονται φανερώς από κτίσεως κόσμου, νοούμενα διά των ποιημάτων, η τε αΐδιος αυτού δύναμις και η θειότης, ώστε αυτοί είναι αναπολόγητοι» (Ρωμ. α´20).

Άλλοι βλέπουν απόδειξη της φροντίδας του Θεού στις ευτυχισμένες σχέσεις και στην εκπληκτική αγάπη μεταξύ φίλων, μελών της οικογένειας, ανδρογύνου, γονέων και παιδιών. «Ως παιδίον το οποίον παρηγορεί η μήτηρ αυτού, ούτως εγώ θέλω σας παρηγορήσει.» (Ησ. ξς´13). «Καθώς σπλαχνίζεται ο πατήρ τα τέκνα, ούτως ο Κύριος σπλαχνίζεται τους φοβούμενους αυτόν.» (Ψαλμ. ργ´13).

Και όμως η ίδια λιακάδα που μαρτυράει για ένα στοργικό Δημιουργό, μπορεί να μεταβάλει τη γη σε καψαλισμένη έρημο με αποτέλεσμα τη λιμοκτονία. Η ίδια η βροχή μπορεί να μετατραπεί σε ορμητικά νερά που πνίγουν οικογένειες. Ο ίδιος μεγαλοπρεπής λόφος μπορεί να ραγίσει, να γκρεμισθεί και τελικά να συνθλιβεί. Και στις ανθρώπινες σχέσεις συχνά εμπλέκονται ζήλια, φθόνος, οργή, ακόμη και μίσος που οδηγεί σε φόνο.

Ο κόσμος γύρω μας δίνει ανάκατα σήματα, παρουσιάζοντας τόσες ερωτήσεις όσες και απαντήσεις. Αποκαλύπτει μια σύγκρουση μεταξύ καλού και κακού, αλλά δεν εξηγεί

1. Ο Λόγος του Θεού

πώς ξεκίνησε αυτή η σύγκρουση, ποιος πολεμάει, γιατί ή ποιος τελικά θα νικήσει.

Ειδική Αποκάλυψη. Η αμαρτία περιορίζει την αποκάλυψη του Θεού μέσα από τη φύση, θολώνοντας την ικανότητά μας να ερμηνεύσουμε τη μαρτυρία του Θεού. Από αγάπη ο Θεός έδωσε μια ιδιαίτερη αποκάλυψη του εαυτού Του για να μας βοηθήσει να βρούμε απαντήσεις στις ερωτήσεις αυτές. Μέσα από την Παλαιά καθώς και από την Καινή Διαθήκη αποκαλύπτεται σε μας με έναν ιδιαίτερο τρόπο, μη αφήνοντας αμφιβολίες για το στοργικό χαρακτήρα Του. Κατά πρώτον, η αποκάλυψή Του ήρθε διαμέσου των προφητών. Τέλος, η ύστατη αποκάλυψη προσωπικά διαμέσου του Ιησού Χριστού. (Εβρ. α'1,2).

Η Βίβλος περιέχει και δηλώσεις που αναφέρονται στην αλήθεια περί Θεού, και επίσης Τον αποκαλύπτει ως πρόσωπο. Και οι δύο όψεις της αποκάλυψης είναι αναγκαίες. Χρειαζόμαστε να γνωρίσουμε το Θεό μέσα από τον Ιησού Χριστό (Ιωάν. ιζ'3), «καθώς είναι η αλήθεια εν τω Ιησού». (Εφεσ. δ'21). Και χρησιμοποιώντας τη Γραφή, ο Θεός προσπερνάει τα διανοητικά, ηθικά και πνευματικά μας εμπόδια, γνωστοποιώντας σε μας τη λαχτάρα να μας σώσει.

Το Επίκεντρο των Γραφών

Η Βίβλος αποκαλύπτει το Θεό και δεν κρύβει τίποτε σε ό,τι αφορά την ανθρωπότητα. Εκθέτει τη δυσχέρειά μας και αποκαλύπτει τη λύση του Θεού. Μας παρουσιάζει ως χαμένους, αλλοτριωμένους από το Θεό, και αποκαλύπτει τον Ιησού που μας ανευρίσκει και μας φέρει πίσω στο Θεό.

Ο Ιησούς Χριστός είναι το επίκεντρο της Γραφής. Η Παλαιά Διαθήκη παρουσιάζει τον Υιό του Θεού ως το Μεσσία, το Λυτρωτή του κόσμου. Η Καινή Διαθήκη Τον αποκαλύπτει με το όνομα Ιησούς Χριστός, ο Σωτήρας. Κάθε σελίδα, είτε με σύμβολα είτε στην πραγματικότητα, παρουσιάζει κάποια φάση του έργου Του και του χαρακτήρα Του. Ο θάνατος του

1. Ο Λόγος του Θεού

Ιησού στο σταυρό είναι η υπέρτατη αποκάλυψη του χαρακτήρα του Θεού.

Ο σταυρός κάνει αυτή την υπέρτατη αποκάλυψη επειδή ενώνει δύο ακρότητες: την ανεξιχνίαστη κακία του ανθρώπου και την ανεξάντλητη αγάπη του Θεού. Τι μπορεί να μας δώσει μεγαλύτερη επίγνωση της ανθρωπίνης σφαλερότητας; Ποιος μπορεί να αποκαλύψει καλύτερα την αμαρτία; Ο σταυρός αποκαλύπτει ένα Θεό που συγκατατέθηκε να φονευθεί ο Μονογενής Υιός Του. Οποία θυσία! Ποια μεγαλύτερη αποκάλυψη αγάπης μπορούσε να κάνει ο Θεός! Πράγματι, το επίκεντρο της Γραφής είναι ο Ιησούς. Είναι η κεντρική σκηνή του υπερκόσμιου δράματος. Σύντομα ο θρίαμβος του Γολγοθά θα κορυφωθεί με την εξάλειψη του κακού. Οι ανθρωπίνες υπάρξεις και ο Θεός θα ενωθούν πάλι.

Το θέμα της αγάπης του Θεού, ιδιαίτερα όπως τη βλέπουμε στο σταυρικό θάνατο του Χριστού επάνω στο Γολγοθά - η μέγιστη αλήθεια του σύμπαντος - είναι το επίκεντρο της Βίβλου. Ως εκ τούτου, όλες οι μείζονες αλήθειες της Βίβλου πρέπει να μελετηθούν από αυτή την προοπτική.

Η Συγγραφή της Βίβλου

Η αυθεντία της Βίβλου σχετικά με την πίστη και τη διαγωγή στηρίζεται στην προέλευσή της. Οι συγγραφείς της ξεχώρισαν τη Βίβλο από κάθε άλλο βιβλίο. Αναφέρονται σε αυτή ως «Αγία Γραφαί», «ιερά γράμματα», «λόγια του Θεού». (Ρωμ. α΄2, Β΄Τιμ. γ΄15, Ρωμ. γ΄2, Εβρ. ε΄12).

Η μοναδικότητα της Γραφής βασίζεται στην προέλευση και στην πηγή της. Οι συγγραφείς της Βίβλου δηλώνουν ότι τα μηνύματά τους δεν προέρχονται από τους ίδιους, αλλά τα έλαβαν από θεία πηγή. Με θεία έμπνευση ήσαν ικανοί να δουν τις αλήθειες τις οποίες μεταβίβασαν. (Ησ. α΄1, Αμώς α΄1, Μιχ. α΄1, Αββ. α΄1, Ιερ. λη΄21).

Αυτοί οι συγγραφείς δήλωναν ότι το Άγιο Πνεύμα επικοινωνούσε με το λαό διαμέσου των προφητών. (Νεεμ. θ΄30, Ζαχ. ζ΄12). Ο Δαβίδ είπε: «Πνεύμα Κυρίου ελάλησε δ΄εμού, και ο λόγος αυτού ήλθεν επί της γλώσσης μου.»

1. Ο Λόγος του Θεού

(Β΄Σαμ. κγ΄2). Ο Ιεζεκιήλ έγραψε: «Εισήλθεν εις εμέ το Πνεύμα», «Πνεύμα Κυρίου έπεσεν επ΄εμέ», «με ανέλαβε το Πνεύμα». (Ιεζ. β΄2, ια΄5,24). Και ο Μιχαίας βεβαίωσε, «εγώ βεβαίως είμαι πλήρης δυνάμεως διά του Πνεύματος του Κυρίου». (Μιχ. γ΄8).

Η Καινή Διαθήκη αναγνωρίζει το ρόλο του Αγίου Πνεύματος στη συγγραφή της Παλαιάς Διαθήκης. Ο Ιησούς είπε ότι ο Δαβίδ εμπνεύσθηκε από το Άγιο Πνεύμα. (Μάρκ. ιβ΄36). Ο Παύλος πίστευε ότι το Άγιο Πνεύμα ελάλησε «διά Ησαΐου» (Πράξ. κη΄25). Ο Πέτρος αποκάλυψε ότι το Άγιο Πνεύμα οδήγησε όλους τους προφήτες και όχι μερικούς (Α΄Πέτρ. α΄10,11, Β΄Πέτρ. α΄21). Καμιά φορά ο συγγραφέας σβήνεται τελείως στο βάθος, και μόνο ο πραγματικός συγγραφέας - το Άγιο Πνεύμα - αναγνωρίζεται: «Καθώς λέγει το Πνεύμα το Άγιον . . .» «Εδηλοποίει το Πνεύμα το Άγιον . . .» (Εβρ. γ΄7, θ΄8).

Οι συγγραφείς της Καινής Διαθήκης αναγνώρισαν το Άγιο Πνεύμα ως την πηγή των δικών τους μηνυμάτων επίσης. Ο Παύλος εξήγησε: «Το δε Πνεύμα ρητώς λέγει ότι εν υστέροις καιροίς θέλουσιν αποστατήσει τινές από της πίστεως.» (Α΄Τιμ. δ΄1). Ο Ιωάννης είπε: «Κατά την Κυριακήν ημέραν ήλθον εις έκστασιν πνευματικήν». Στο κείμενο διαβάζουμε: «Εγενόμην εν πνεύματι εν τη κυριακή ημέρα» (Αποκ. α΄10). Και ο Ιησούς «διά του Αγίου Πνεύματος έδωκεν εντολάς εις τους αποστόλους» (Πράξ. α΄2, Εφεσ. γ΄3-5).

Έτσι ο Θεός, στο πρόσωπο του Αγίου Πνεύματος, αποκαλύφθηκε στη Βίβλο. Την έγραψε όχι με το χέρι Του, αλλά με άλλα χέρια, περίπου σαράντα ζευγάρια σε μια περίοδο λίγο ως πολύ 1.500 ετών. Και εφόσον ο Θεός Άγιο Πνεύμα ενέπνευσε τους συγγραφείς, άρα ο Θεός είναι ο συγγραφέας της.

Έμπνευση της Γραφής

Ο Παύλος λέει: «Όλη η Γραφή είναι θεόπνευστος» (Β΄Τιμ. γ΄16). Θεόπνευστος σημαίνει με την πνοή του Θεού. Ο Θεός ενέπνευσε την αλήθεια στις διάνοιες των ανθρω-

1. Ο Λόγος του Θεού

πων. Και αυτοί με τη σειρά τους τη διατύπωσαν με λόγια που βρίσκουμε στη Βίβλο. Ως εκ τούτου έμπνευση είναι η διαδικασία μέσα από την οποία ο Θεός γνωστοποιεί την αιώνια αλήθειά Του.

Η Διαδικασία της Έμπνευσης. Η θεία αποκάλυψη δόθηκε με την έμπνευση του Θεού. «Υπό του Πνεύματος του Αγίου κινούμενοι ελάλησαν οι άγιοι άνθρωποι του Θεού.» (Β΄Πέτρ. α΄21). Αυτές οι αποκαλύψεις μορφωποιήθηκαν σε ανθρώπινη γλώσσα με όλες τις περιορισμένες δυνατότητες και τις ατέλειές της, αλλά παραμένουν η μαρτυρία του Θεού. Ο Θεός εμπνέει τους ανθρώπους, αλλά όχι τις λέξεις.

Οι προφήτες είναι παθητικοί όπως τα μαγνητόφωνα που επαναλαμβάνουν ακριβώς ό,τι καταγράφηκε; Σε μερικές περιπτώσεις οι συγγραφείς έλαβαν την εντολή να εκφράσουν τα συγκεκριμένα λόγια του Θεού, αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις ο Θεός τους καθοδήγησε να περιγράψουν με τον καλύτερο τρόπο τους ό,τι είδαν και άκουσαν. Στις περιπτώσεις αυτές οι συγγραφείς προσέφευγαν στη γλώσσα τους και στο ύφος της γραφής τους.

Ο Παύλος έλεγε ότι «τα πνεύματα των προφητών υποτάσσονται εις τους προφήτας» (Α΄Κορ. ιδ΄32). Η γνήσια έμπνευση δεν εξαλείφει την ατομικότητα, τη λογική, την ακεραιότητα ή την προσωπικότητα του προφήτη.

Σε κάποιο βαθμό η σχέση του Μωυσή και του Ααρών απεικονίζει τη σχέση του Αγίου Πνεύματος και του συγγραφέα. Ο Θεός είπε στο Μωυσή: «Ιδέ, εγώ σε κατέστησα Θεόν εις τον Φαραώ, και Ααρών ο αδελφός σου θέλει είσθαι προφήτης σου.» (Εξ. ζ΄1, 15,16). Ο Μωυσής μεταβίβαζε στον Ααρών τα μηνύματα του Θεού, και ο Ααρών - με τη σειρά του - τα γνωστοποιούσε με το δικό του λεκτικό και ύφος στο Φαραώ. Με τον ίδιο τρόπο οι βιβλικοί συγγραφείς μεταβίβαζαν τις θείες εντολές, σκέψεις και ιδέες με το δικό τους ύφος και λεκτικό. Επειδή ο Θεός επικοινωνεί με τον τρόπο αυτόν, το λεκτικό των διαφόρων βιβλίων της Γραφής

1. Ο Λόγος του Θεού

ποικίλει και επίσης αντανακλάει την παιδεία και την καλλιέργεια των συγγραφέων.

«Η Βίβλος δεν είναι ο τύπος της σκέψης και έκφρασης του Θεού. Οι άνθρωποι συχνά θα πουν ότι μια τέτοια έκφραση δεν είναι θεία. Ο Θεός δε θέτει τον εαυτό Του προς κρίση στη Βίβλο από τις λέξεις, τη λογική, τη ρητορική. Οι συγγραφείς της Βίβλου ήταν άνθρωποι της πέννας, αλλά όχι η πένα του Θεού.»¹ «Η έμπνευση δεν ενεργεί επάνω στις λέξεις του ανθρώπου ή στις εκφράσεις, αλλά επάνω στον ίδιο τον άνθρωπο, ο οποίος κάτω από την επιρροή του Αγίου Πνεύματος εμποτίζεται με σκέψεις. Όσο για τις λέξεις, αυτές φέρουν τη σφραγίδα της ατομικής διάνοιας. Η θεία διάνοια διαχέεται. Η θεία διάνοια και θέληση συνδυάζεται με την ανθρώπινη διάνοια και θέληση. Έτσι, η έκφραση του ανθρώπου είναι ο λόγος του Θεού.»²

Σε μια και μόνη περίπτωση βλέπουμε ο Θεός να μιλάει και να γράφει ακριβώς τα ίδια λόγια - τις Δέκα Εντολές. Αυτές έχουν θεία και όχι ανθρώπινη σύνθεση (Έξ. κ'1-17, λα'18, Δευτ. ι'4,5), παρά το γεγονός ότι εκφράστηκαν μέσα στα όρια του ανθρώπινου λεκτικού.

Η Βίβλος λοιπόν είναι θεία αλήθεια εκφρασμένη σε ανθρώπινη γλώσσα. Φαντασθείτε ότι προσπαθείτε να διδάξετε κβαντική φυσική σε ένα μωρό. Αυτό το είδος του προβλήματος αντιμετωπίζει ο Θεός στην προσπάθειά Του να μεταδώσει τις θείες αλήθειες στην αμαρτωλή και με περιορισμένες δυνατότητες ανθρωπότητα. Αυτός είναι ο λόγος που περιστέλλει την επικοινωνία Του με μας.

Υπάρχει μια παράλληλος ανάμεσα στην ενσάρκωση του Ιησού και στη Γραφή. Ο Ιησούς έγινε Θεάνθρωπος, το θείο και το ανθρώπινο σε ένα πρόσωπο. Έτσι, και η Βίβλος είναι θεία και ανθρώπινη μαζί. Ό,τι λέχθηκε για το Χριστό, μπορεί να βεβαιωθεί και για τη Γραφή, ότι «ο Λόγος έγινε σαρξ και κατώκησε μεταξύ ημών». (Ιωάν. α'14). Αυτή η θεία και ανθρώπινη ένωση καθιστά τη Βίβλο μοναδική στα γραπτά.

1. Ο Λόγος του Θεού

Έμπνευση και οι Συγγραφείς. Το Άγιο Πνεύμα ετοίμασε ορισμένα πρόσωπα να μεταδώσουν τη θεία αλήθεια. Η Βίβλος δεν εξηγεί σε λεπτομέρειες πώς κατέστησε ικανά αυτά τα άτομα, αλλά κατά κάποιον τρόπο διαμόρφωσε μια σχέση ανάμεσα στο θείο και στον ανθρώπινο παράγοντα.

Εκείνοι που έλαβαν μέρος στη συγγραφή της Βίβλου, δεν εκλέχθηκαν με βάση τα φυσικά τάλαντα, ούτε η θεία αποκάλυψη οπωσδήποτε οδήγησε το πρόσωπο στο Θεό ή του εξασφάλισε την αιώνια ζωή. Ο Βαλαάμ έδωσε ένα θείο μήνυμα με θεία έμπνευση, αλλά ενήργησε αντίθετα προς τις συμβουλές του Θεού. (Αρ. κβ'24). Ο Δαβίδ, τον οποίο χρησιμοποίησε το Άγιο Πνεύμα, διέπραξε μεγάλα εγκλήματα. (Ψαλμ. να'). Όλοι οι συγγραφείς της Βίβλου ήταν άνθρωποι με αμαρτωλή φύση, που είχαν ανάγκη καθημερινά τη θεία χάρη. (Ρωμ. γ'12).

Η έμπνευση της οποίας την εμπειρία είχαν οι βιβλικοί συγγραφείς, ήταν περισσότερο από μια απλή φώτιση ή θεία καθοδήγηση, επειδή αυτές τις λαμβάνουν όσοι αναζητούν την αλήθεια. Πράγματι, οι βιβλικοί συγγραφείς μερικές φορές έγραφαν χωρίς να καταλαβαίνουν στην πληρότητα το θείο μήνυμα που γνωστοποιούσαν (Α΄Πέτρ. α'10-12).

Οι αντιδράσεις των συγγραφέων στα μηνύματα που έφεραν, δεν ήταν ομοιόμορφες. Ο Δανιήλ και ο Ιωάννης είπαν ότι βρέθηκαν σε μεγάλη αμηχανία μπροστά στα γραπτά τους (Δαν. η'27, Αποκ. ε'4), και ο Πέτρος σημειώνει ότι άλλοι συγγραφείς εξερεύνησαν για τη σημασία των μηνυμάτων τους ή των μηνυμάτων άλλων προφητών. (Α΄Πέτρ. α'10). Μερικές φορές αυτά τα άτομα φοβήθηκαν να διακηρύξουν κάποιο εμπνευσμένο μήνυμα, και μερικοί μάλιστα ήρθαν σε διαφωνία με το Θεό. (Αββ. α', Ιωνάς α'1-3, δ'1-11).

Η Μέθοδος και το Περιεχόμενο της Αποκάλυψης. Συχνά το Άγιο Πνεύμα μεταβιβάζει θεία γνώση μέσα από οράματα και όνειρα (Αρ. ιβ'6). Μερικές φορές μιλάει ευδιάκριτα ή στις εσωτερικές αισθήσεις του ανθρώπου. Ο Θεός μι-

1. Ο Λόγος του Θεού

λησε στο Σαμουήλ κατευθείαν (Α΄Σαμ. θ΄15). Ο Ζαχαρίας έλαβε συμβολική απεικόνιση με ερμηνείες (Ζαχ. δ΄). Τα ουράνια οράματα που ο Παύλος και ο Ιωάννης έλαβαν, συνοδεύονταν από προφορικές επεξηγήσεις (Β΄Κορ. ιβ΄1-4, Αποκ. δ΄,ε΄). Ο Ιεζεκιήλ παρακολούθησε γεγονότα που διαδραματίστηκαν σε άλλη περιοχή. (Ιεζ. η΄). Μερικοί συγγραφείς συμμετείχαν στα οράματά τους, εκτελώντας κάποια καθήκοντα σαν μέρος του ίδιου του οράματος (Αποκ. ι΄).

Όσο για τα περιεχόμενα, σε μερικούς το Άγιο Πνεύμα αποκάλυψε γεγονότα μελλοντικά (Δαν. β΄,ζ΄,η΄,ιβ΄). Άλλοι συγγραφείς καταχώρησαν ιστορικά γεγονότα, είτε με βάση την προσωπική εμπειρία, ή συγκεντρώνοντας υλικό από υπάρχουσες ιστορικές καταχωρήσεις (Κριταί, Α΄Σαμουήλ, Β΄Χρονικών, Ευαγγέλια, Πράξεις).

Έμπνευση και Ιστορία. Η βιβλική διεκδίκηση ότι «όλη η Γραφή είναι θεόπνευστος», ωφέλιμη για ηθική και πνευματική ζωή (Β΄Τιμ. γ΄15,16), δεν αφήνει αμφιβολία για θεία καθοδήγηση στη διαδικασία της εκλογής. Είτε η πληροφορία έρχεται από προσωπική παρατήρηση, προφορικές ή γραπτές πηγές, ή άμεση αποκάλυψη, όλα έρχονται στο συγγραφέα με την καθοδήγηση του Αγίου Πνεύματος. Αυτό εγγυάται την αξιοπιστία της Βίβλου.

Η Βίβλος αποκαλύπτει το σχέδιο του Θεού στη δυναμική Του αλληλεπίδραση με την ανθρώπινη φυλή, όχι σε συλλογή αφηρημένων δογμάτων. Η αποκάλυψη του Ιδίου είναι ριζωμένη σε πραγματικά γεγονότα, τα οποία συνέβησαν σε συγκεκριμένο χρόνο και χώρο. Η αληθότητα των ιστορικών αφηγήσεων είναι στο έπακρο σπουδαία επειδή αυτά σχηματίζουν το πλαίσιο για να κατανοήσουμε το χαρακτήρα του Θεού και την πρόθεσή Του για μας. Μια ορθή κατανόηση οδηγεί στην αιώνια ζωή, αλλά μια λαθεμένη άποψη οδηγεί στη σύγχυση και στο θάνατο.

Ο Θεός έδωσε εντολή σε ορισμένους ανθρώπους να γράψουν μια ιστορία για τις σχέσεις Του με τον Ισραήλ. Αυτές οι ιστορικές αφηγήσεις, γραμμένες από μια διαφορετική

1. Ο Λόγος του Θεού

άποψη από ό,τι η κοσμική ιστορία, αποτελούν ένα σπουδαίο τμήμα της Βίβλου. (Αρ. λγ'1,2, Ναυή κδ'25,26, Ιεζ. κδ'1,2). Μας γνωστοποιούν την ιστορία με ακρίβεια και αντικειμενικότητα, ιδωμένη από θεία προοπτική. Το Άγιο Πνεύμα έδωσε στους συγγραφείς ειδική διορατικότητα ώστε να μπορούν να καταγράψουν γεγονότα διαμάχης μεταξύ του καλού και του κακού τα οποία αναδεικνύουν το χαρακτήρα του Θεού και οδηγούν τους ανθρώπους σε αναζήτηση της σωτηρίας τους.

Τα ιστορικά γεγονότα είναι «παραδείγματα και εγράφησαν προς νουθεσίαν ημών, εις τους οποίους τα τέλη των αιώνων έφθασαν». (Α΄Κορ. ι'11). Ο Παύλος λέει: «Διότι όσα προεγράφησαν, διά την διδασκαλίαν ημών προεγράφησαν, διά να έχωμεν την ελπίδα διά της υπομονής και της παρηγορίας των γραφών.» (Ρωμ. ιε'4). Η καταστροφή των Σοδόμων και Γομόρρων χρησιμεύει ως «παραδειγμα» ή ειδοποίηση. (Β΄Πέτρ. β'6, Ιούδα 7). Η εμπειρία της δικαίωσης του Αβραάμ αποτελεί παράδειγμα για κάθε πιστό (Ρωμ. δ'1-25, Ιακ. β'14-22). Ακόμη και οι πολιτικοί νόμοι της Παλαιάς Διαθήκης που αφθονούν σε βαθιές πνευματικές έννοιες, γράφηκαν προς δικό μας όφελος (Α΄Κορ. θ'8,9).

Ο Λουκάς αναφέρει ότι έγραψε το Ευαγγέλιό του επειδή ήθελε να δώσει μια περιγραφή της ζωής του Ιησού στο Θεόφιλο, «διά να γνωρίσης την βεβαιότητα των πραγμάτων, περί των οποίων κατηχήθης» (Λουκά α'4). Το κριτήριο του Ιωάννη για ποια γεγονότα της ζωής του Ιησού θα συμπεριλάβει στο Ευαγγέλιό του ήταν «διά να πιστεύσητε ότι ο Ιησούς είναι ο Χριστός ο Υιός του Θεού, και πιστεύοντες να έχητε ζωήν εν τω ονόματι αυτού». (Ιωάν. κ'31). Ο Θεός οδήγησε τους συγγραφείς της Βίβλου να παρουσιάσουν την ιστορία κατά τρόπο που θα μας οδηγήσουν στη σωτηρία.

Οι βιογραφίες των βιβλικών προσωπικοτήτων μάς προμηθεύουν μια ακόμη απόδειξη της θείας έμπνευσης. Αυτές οι αφηγήσεις σκιαγραφούν με επιμέλεια τόσο τις αδυναμίες όσο και τη δύναμη του χαρακτήρα τους. Με ακρίβεια περιγράφουν τις αμαρτίες τους καθώς και τις επιτυχίες τους.

1. Ο Λόγος του Θεού

Κανένα κάλυμμα δεν κρύβει την έλλειψη αυτοελέγχου του Νώε ή την απάτη του Αβραάμ. Οι παροξυσμοί του χαρακτήρα που έδειξαν ο Μωυσής, ο Παύλος, ο Ιάκωβος, ο Ιωάννης καταχωρήθηκαν. Η βιβλική ιστορία εκθέτει τις πτώσεις του σοφότερου βασιλιά του Ισραήλ και τα ελαττώματα των δώδεκα πατριαρχών και των δώδεκα αποστόλων. Η Βίβλος δεν τους δικαιολογεί, ούτε επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενοχή τους. Περιγράφει τι είναι και τι μπορούν να γίνουν με τη χάρη του Θεού. Χωρίς θεία έμπνευση κανένας βιογράφος δεν μπορεί να προβεί σε μια τέτοια ανάλυση.

Οι συγγραφείς της Βίβλου θεωρούσαν όλες τις ιστορικές αφηγήσεις της ως αληθινές ιστορικές καταχωρήσεις και όχι ως μύθους και σύμβολα. Πολλοί σύγχρονοι σκεπτικιστές απορρίπτουν την ιστορία του Αδάμ και της Εύας, του Ιωνά, του Κατακλισμού. Ο Ιησούς τη δεχόταν ως ιστορικώς ακριβή και με πνευματικό περιεχόμενο (Ματθ. ιβ΄39-41. ιθ΄4-6, κδ΄37-39).

Η Βίβλος δε διδάσκει μερική έμπνευση ή βαθμίδες έμπνευσης. Αυτές οι θεωρίες είναι εικασίες που αφαιρούν από τη Βίβλο τη θεία αυθεντικότητά της.

Η Ακρίβεια της Βίβλου. Όπως ο Ιησούς «έγινε σαρξ και κατώκησε μεταξύ ημών» (Ιωάν. α΄14), έτσι, για να καταλάβουμε και μεις την αλήθεια, η Βίβλος δόθηκε στη γλώσσα της ανθρωπότητας. Η θεία έμπνευσή της εγγυάται την αξιοπιστία της.

Μέχρι ποιου σημείου ο Θεός διατήρησε σώα τη μεταβίβαση του κειμένου για να μας βεβαιώσει ότι είναι έγκυρη και αληθινή; Είναι σαφές ότι ενώ τα αρχαία χειρόγραφα διαφέρουν, οι ουσιώδεις αλήθειες έχουν διαφυλαχθεί.³ Ενώ είναι πιθανόν οι αντιγραφείς και οι μεταφραστές να έκαναν μικρολάθη, οι αποδείξεις της βιβλικής αρχαιολογίας αποκάλυπτουν ότι πολλά υποτιθέμενα λάθη οφείλονται στην παρανόηση των διανοουμένων. Ορισμένα από αυτά τα προβλήματα ενέσκηψαν επειδή οι άνθρωποι διάβαζαν τη βιβλι-

1. Ο Λόγος του Θεού

κή ιστορία και τα ήθη με τα μάτια του δυτικού κόσμου. Πρέπει να παραδεχθούμε ότι οι άνθρωποι γνωρίζουν μόνο κατά μέρος - η ενόρασή τους στις θείες επεμβάσεις παραμένει αποσπασματική.

Η διαπίστωση διαφορών δεν πρέπει να διαβρώσει την εμπιστοσύνη μας στη Βίβλο. Συχνά είναι προϊόντα λαθεμένης μας αντίληψης παρά πραγματικό λάθος. Ο Θεός δοκιμάζεται όταν συναντούμε φράση ή κείμενο που δεν μπορούμε να καταλάβουμε στην πληρότητα; Δεν είμαστε σε θέση να εξηγήσουμε κάθε κείμενο της Βίβλου, και δε χρειάζεται να το κάνουμε. Οι εκπληρωθείσες προφητείες επαληθεύουν την αξιοπιστία της Βίβλου.

Παρά τις προσπάθειες που έγιναν για την καταστροφή της, η Βίβλος διατηρήθηκε με θαυμαστή και μάλιστα θαυματουργική ακρίβεια. Η σύγκριση των κυλίνδρων της Νεκράς Θαλάσσης με τα μεταγενέστερα χειρόγραφα της Παλαιάς Διαθήκης αποδεικνύει τη φροντίδα με την οποία μεταβιβάστηκαν.⁴ Όλα αυτά βεβαιώνουν την αξιοπιστία της Βίβλου ως η αλάνθαστη αποκάλυψη του θελήματος του Θεού.

Η Αυθεντία των Γραφών

Οι Γραφές έχουν θεία αυθεντία επειδή σε αυτές μιλάει ο Θεός διαμέσου του Αγίου Πνεύματος. Έτσι, η Βίβλος είναι ο γραπτός Λόγος του Θεού. Πού είναι η απόδειξη για την αξίωση αυτή, και ποιες είναι οι εφαρμογές της για τη ζωή μας και την επιδίωξη της γνώσης;

Οι αξιώσεις των Γραφών. Οι συγγραφείς της Βίβλου βεβαιώνουν ότι τα μηνύματά τους έρχονται κατευθείαν από το Θεό. «Ο λόγος του Θεού» ήρθε στον Ιερεμία, στον Ιεζεκιήλ, στον Ωσηέ και σε άλλους (Ιερ. α΄1,2,9, Ιεζ. α΄3, Ωσ. α΄1, Ιωήλ α΄1, Ιωνάς α΄1). Ως αγγελιοφόροι του Κυρίου (Αγγ. α΄13, Β΄Χρον. λς΄16), οι προφήτες του Θεού έλαβαν την εντολή να μιλήσουν στο όνομά Του, λέγοντας «ούτω λέγει ο Κύριος» (Ιεζ. β΄4, Ησ. ζ΄7). Τα λόγια Του αποτελούν τα θεία διαπιστευτήρια και τη θεία δικαιοδοσία.

1. Ο Λόγος του Θεού

Κατά διαστήματα, ο ανθρώπινος παράγοντας που χρησιμοποιεί ο Θεός περνάει σε δεύτερο πλάνο. Ο Ματθαίος αναφέρεται στην εξουσία που βρίσκεται πίσω από τον προφήτη της Παλαιάς Διαθήκης με τα λόγια: «Τούτο δε όλον έγινε διά να πληρωθή το ρηθέν υπό του Κυρίου διά του προφήτου.» (Ματθ. α΄22). Βλέπει τον Κύριο ως τον άμεσο παράγοντα - την αυθεντία, και τον προφήτη ως τον έμμεσο παράγοντα.

Ο Πέτρος κατατάσσει τα γραπτά του Παύλου ως Γραφές (Β΄Πέτρ. γ΄15,16). Και ο Παύλος βεβαιώνει σχετικά με αυτά που έγραψε: «Ουδ'εγώ παρέλαβον αυτό παρ'ανθρώπου, ούτε εδιδάχθην, αλλά δι'αποκαλύψεως Ιησού Χριστού.» (Γαλ. α΄12). Οι συγγραφείς της Καινής Διαθήκης δέχονται τα λόγια του Χριστού ως η Γραφή, και αποδίδουν σε αυτά την ίδια αυθεντικότητα που έχουν και τα γραπτά της Παλαιάς Διαθήκης (Α΄Τιμ. ε΄18, Λουκά ι΄7).

Ο Ιησούς και η αυθεντικότητα της Γραφής. Κατά τη διάρκεια της διακονίας Του τόνιζε την εξουσία της Γραφής. Όταν δοκιμάσθηκε από το Σατανά ή αντιμετώπισε τους αντιπάλους, η άμυνα και η επίθεσή Του ήταν «είναι γεγραμμένον». (Ματθ. δ΄4,7,10, Λουκά κ΄17). Είπε: «Με άρτον μόνον δεν θέλει ζήσει ο άνθρωπος, αλλά με πάντα λόγον εξερχόμενον διά στόματος Θεού.» (Ματθ. δ΄4). Όταν ρωτήθηκε πώς μπορεί κανείς να εισέλθει στην αιώνια ζωή, απάντησε: «Εν τω νόμω τί είναι γεγραμμένον; πώς αναγινώσκεις;» (Λουκά ι΄26).

Ο Ιησούς τοποθέτησε τη Βίβλο πάνω από τις ανθρώπινες παραδόσεις και απόψεις. Μέμφθηκε τους Ιουδαίους που παραμέρισαν την εξουσία των Γραφών (Μάρκ. ζ΄7-9), και τους κάλεσε να τις μελετήσουν πιο προσεκτικά λέγοντας: «Ποτέ δεν ανεγνώσατε εν ταις γραφαίς;» (Ματθ. κα΄42, Μάρκ. ιβ΄10,26).

Δεν αμφέβαλε κατά το ελάχιστο για την εξουσία του προφητικού λόγου, λέγοντας ότι αυτός αναφερόταν στον ίδιο. Οι γραφές, είπε «είναι αι μαρτυρούσαι περί εμού».

1. Ο Λόγος του Θεού

(Ιωάν. ε'39,46). Η πιο πειστική απόδειξη του Ιησού ότι είχε θεία αποστολή προέρχεται από την εκπλήρωση της προφητείας της Παλαιάς Διαθήκης. (Λουκά κδ'25-27).

Έτσι, χωρίς επιφύλαξη, ο Χριστός δέχθηκε την Αγία Γραφή ως την έγκυρη αποκάλυψη του θελήματος του Θεού στην ανθρώπινη φυλή. Έβλεπε τη Γραφή ως ένα σώμα της αλήθειας, μια αντικειμενική αποκάλυψη, που δόθηκε για να βγάλει την ανθρωπότητα από το σκοτάδι των εσφαλμένων παραδόσεων και μύθων και να την οδηγήσει στο αληθινό φως της σωτήριας γνώσης.

Το Άγιο Πνεύμα και η Εξουσία της Γραφής. Κατά την επίγεια ζωή του Ιησού οι θρησκευτικοί ηγέτες και το ανέμελο πλήθος δε διέκριναν την αληθινή ταυτότητά Του. Μερικοί θεωρούσαν ότι ήταν ένας προφήτης όπως ο Ιωάννης ο Βαπτιστής, ο Ηλίας, ο Ιερεμίας - απλώς ένας άνθρωπος. Όταν ο Πέτρος ομολόγησε ότι ο Ιησούς ήταν «ο Χριστός, ο Υιός του Θεού του ζώντος», ο Ιησούς δήλωσε ότι η θεία φώτιση έκανε εφικτή αυτή την ομολογία. (Ματθ. ις'13-17). Ο Παύλος δίνει έμφαση στην αλήθεια αυτή: «Ουδείς δύναται να είπη Κύριον Ιησούν, ειμή διά Πνεύματος Αγίου.» (Α΄Κορ. ιβ'3).

Είναι το ίδιο και με το γραπτό Λόγο του Κυρίου. Χωρίς τη φώτιση του Αγίου Πνεύματος στις διάνοιές μας, δε θα μπορούσαμε ποτέ να κατανοήσουμε ορθά τη Βίβλο, ή και να την αναγνωρίσουμε ως το επιτακτικό θέλημα του Θεού. Επειδή «τα του Θεού ουδείς γινώσκει, ειμή το Πνεύμα του Θεού» (Α΄Κορ. β'11), έπεται ότι «ο φυσικός άνθρωπος δεν δέχεται τα του Πνεύματος του Θεού, διότι είναι μωρία εις αυτόν, και δεν δύναται να γνωρίση αυτά, διότι πνευματικώς ανακρίνονται». (Α΄Κορ. β'14). Κατά συνέπεια, «ο λόγος του σταυρού εις τους απολλυμένους είναι μωρία». (Α΄Κορ. α'18).

Μόνο με τη βοήθεια του Αγίου Πνεύματος, το οποίο «ερευνά τα πάντα και τα βάθη του Θεού» (Α΄Κορ. β'10), μπορεί ο καθένας να πεισθεί για την αυθεντία της Βίβλου ως η αποκάλυψη του Θεού και του θελήματός Του. Έτσι, ο σταυ-

1. Ο Λόγος του Θεού

ρός «είναι δύναμις Θεού» (Α΄Κορ. α΄18), και ο καθένας μπορεί να συμφωνήσει με τη μαρτυρία του Παύλου: «Ημείς δεν ελάβομεν το πνεύμα του κόσμου, αλλά το Πνεύμα το εκ του Θεού, διά να γνωρίσωμεν τα υπό του Θεού χαρισθέντα εις ημάς.» (Α΄Κορ. β΄12).

Η Αγία Γραφή και το Άγιο Πνεύμα δεν μπορούν ποτέ να χωρισθούν. Το Άγιο Πνεύμα είναι και συγγραφέας και αποκαλυπτής της βιβλικής αλήθειας.

Η αυθεντικότητα των Γραφών στη ζωή μας αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με την ιδέα που έχουμε για τη θεία έμπνευση. Εάν αποδεχόμαστε τη Βίβλο ότι είναι απλώς μια συλλογή από ανθρώπινες μαρτυρίες ή αν η αυθεντικότητα που της αποδίδουμε, κατά κάποιον τρόπο, εξαρτάται κατά πόσον αυτή επηρεάζει τα αισθήματά μας, υπονομεύουμε την αυθεντικότητά της στη ζωή μας. Αλλά όταν διακρίνουμε τη φωνή του Θεού να μιλάει μέσα από τους συγγραφείς, άσχετα πόσο αδύνατοι και ανθρώπινοι υπήρξαν, οι Γραφές γίνονται η απόλυτη αυθεντία σε θέματα διδασκαλίας, ελέγχου, επανόρθωσης και εκπαίδευσης σύμφωνα με τη δικαιοσύνη (Β΄Τιμ. γ΄16).

Το Πλαίσιο Κατανόησης της Βιβλικής Αυθεντίας. Οι αντιθέσεις μεταξύ της Βίβλου και της επιστήμης συνήθως είναι αποτέλεσμα θεώρησης. Όταν δεν μπορούμε να εναρμονίσουμε την επιστήμη με τη Βίβλο, είναι επειδή «έχουμε ατελή γνώση είτε της επιστήμης είτε της αποκάλυψης. . . Αλλά κατανοημένες ορθά, βρίσκονται σε τέλεια αρμονία.»⁶

Όλη η ανθρώπινη σοφία πρέπει να υποταχθεί στην αυθεντία της Γραφής. Οι βιβλικές αλήθειες είναι ο κανόνας με τον οποίο όλες οι άλλες ιδέες πρέπει να ελεγχθούν. Το να κριθεί ο Λόγος του Θεού με περιορισμένα ανθρώπινα πρότυπα, είναι σαν να δοκιμάζουμε να μετρήσουμε τα άστρα με το μέτρο. Η Βίβλος δεν μπορεί να υποβληθεί σε ανθρώπινους κανόνες. Είναι ανώτερη από όλη την ανθρώπινη σοφία και φιλολογία. Αντί να κρίνουμε τη Βίβλο, όλοι θα κρι-

1. Ο Λόγος του Θεού

θούμε από αυτή, επειδή αυτή είναι το πρότυπο του χαρακτήρα και η δοκιμή όλων των εμπειριών και σκέψεων.

Τελικά, η Γραφή διατηρεί τη εξουσία πάνω από τα χαρίσματα που δίνει το Άγιο Πνεύμα, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας μέσα από το χάρισμα της προφητείας ή των γλωσσών (Α΄Κορ. ιβ΄, ιδ΄1, Εφεσ. δ΄7-16). Τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος δεν υπερτερούν της Γραφής. Αντίθετα, πρέπει να ελέγχονται από αυτή, και αν δε συμφωνούν μαζί της, πρέπει να απορριφθούν ως μη γνήσια. «Εις τον νόμον και εις την μαρτυρίαν, εάν δεν λαλώσι κατά τον λόγον τούτον, βεβαίως δεν είναι φως εν αυτοίς» (Ησ. η΄20). (Δείτε κεφάλαιο 17).

Η Ενότητα της Γραφής

Μια επιφανειακή ανάγνωση της Γραφής θα αποφέρει μια επιφανειακή κατανόηση αυτής. Όταν αναγνωσθεί με τον τρόπο αυτόν, θα φαίνεται να είναι ένα συνονθύλευμα από αφηγήσεις, κηρύγματα και ιστορίες. Όμως εκείνοι που είναι επιδεκτικοί στη φώτιση του Πνεύματος του Θεού, εκείνοι που θέλουν να αναζητήσουν τις κρυμμένες αλήθειες με υπομονή και πολλή προσευχή, ανακαλύπτουν ότι η Βίβλος αποδεικνύει μια βαθύτερη ενότητα στην οποία διδάσκει τις αρχές της σωτηρίας. Η Βίβλος δεν έχει μονότονη ομοιομορφία. Αντίθετα, περιλαμβάνει μια πλούσια και πολύχρωμη ποικιλία αρμονικών μαρτυριών με σπάνια και εξέχουσα ομορφιά. Και με αυτή την ποικιλία των απόψεων είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις ανθρώπινες ανάγκες όλων των αιώνων.

Ο Θεός δεν αποκαλύφθηκε στην ανθρωπότητα σε μια αδιάσπαστη αλυσίδα συνεχών ρήσεων, αλλά ολίγον κατ'ολίγον στις διαδοχικές γενεές. Είτε γράφηκαν από το Μωυσή στα λιβάδια της Μαδιάμ είτε από τον Παύλο στη φυλακή της Ρώμης, τα βιβλία της Γραφής αποκαλύπτουν τα ίδια μηνύματα εμπνευσμένα από το Άγιο Πνεύμα. Μια κατανόηση αυτής της προοδευτικής αποκάλυψης συμβάλλει στην κατανόηση της Βίβλου και της ενότητάς της.

1. Ο Λόγος του Θεού

Αν και γραμμένες από γενεές με χρονολογικές αποστάσεις, οι αλήθειες της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης παραμένουν αχώριστες και δεν αντιφάσκουν μεταξύ τους. Οι δύο Διαθήκες είναι μία, όπως ο Θεός είναι ένας. Η Παλαιά Διαθήκη μέσα από τις προφητείες και τα σύμβολα αποκαλύπτει το ευαγγέλιο για την έλευση του Σωτήρα. Η Καινή Διαθήκη μέσα από τη ζωή του Ιησού, αποκαλύπτει το Σωτήρα που ήρθε - το ευαγγέλιο στην πραγματικότητα. Και οι δύο αποκαλύπτουν τον ίδιο Θεό. Η Παλαιά Διαθήκη χρησιμεύει ως θεμέλιο της Καινής Διαθήκης. Προμηθεύει το κλειδί για το άνοιγμα της Καινής, ενώ η Καινή εξηγεί τα μυστήρια της Παλαιάς Διαθήκης.

Ο Θεός μάς καλεί με προσήγεια να γνωρισθούμε μαζί Του, αναζητώντας Τον στο Λόγο Του. Σε αυτόν μπορούμε να βρούμε την πλούσια ευλογία για τη βεβαιότητα της σωτηρίας μας. Μπορούμε να ανακαλύψουμε για μας τους ίδιους ότι η Γραφή είναι «ωφέλιμος προς διδασκαλίαν, προς έλεγχον, προς ανόρθωσιν, προς εκπαίδευσιν την μετά της δικαιοσύνης». Διαμέσου αυτής μπορεί «να ήναι τέλειος ο άνθρωπος του Θεού, ητοιμασμένος εις παν έργον αγαθόν». (Β΄ Τιμ. γ΄ 16, 17).

Βιβλιογραφία και Σχόλια

1. Ellen G. White, *Selected Messages*, (Washington D.C. Review and Herald, 1958) 1ο βιβλίο, σελ. 21.
2. Αυτόθι.
3. Ό,τι αφορά στην αιτία των διαφορών δείτε White, *Early Writings* (Washington D.C.: Review and Herald, 1945), σελ. 220, 221.
4. Δείτε Siegfried H. Horn, *The Spade Confirms the Book*, αναθεωρημένη έκδοση, (Washington D.C. Review and Herald, 1980).

1. Ο Λόγος του Θεού

5. Για να κατανοήσετε την άποψη των Αντβεντιστών σχετικά με την ερμηνεία της Γραφής, συμβουλευθείτε την αναφορά της ετήσιας συνέλευσης του Γενικού Συμβουλίου στις 12 Οκτωβρίου 1986, «*Methods of the Bible Study*», που διανεμήθηκε από το Ινστιτούτο Βιβλικών Ερευνών, Γενικό Συμβούλιο των Αντβεντιστών της Εβδόμης Ημέρας, 6840 Eastern Av. N.W., Washington D.C. 20012. Δείτε επίσης *A Symposium on Biblical Hermeneutics*, έκδοση G.M. Hyde (Washington D.C.: Review and Herald 1974), Gerhard F. Hasel, *Understanding the Living Word of God* (Mountain View, CA: Pacific Press, 1980). Δείτε P. Gerard Damsteegt, «Interpreting the Bible» (Έγγραφο ετοιμασμένο για τη συνάντηση της Επιτροπής Βιβλικών Ερευνών του Τμήματος της Άπω Ανατολής, Σιγκαπούρη, Μάιος 1986).

6. White, *The Story of Patriarchs and Prophets* (Mountain View, CA: Pacific Press, 1958), σελ. 114.